

बन्धमाज्ञापयामास मम चापि सुयोधनः । न च तं लब्धवान् कामं दुरात्मा पापनिश्चयः । ५२२५
 न च भीष्मो न च द्रोणो युक्तं तत्राहतुर्वचः । सर्वे तमनुवर्तन्ते च ते विदुरमच्युत । ५२२६
 शकुनिः सौबलश्चैव कर्णदुःशासनावपि । त्वय्युक्तान्यभाषन्त मूढा मूढममर्षणं । ५२२७
 किञ्च तेन मयोक्तेन यान्यभाषत कौरवः । संक्षेपेण दुरात्माऽसौ न युक्तं त्वयि वर्तते । ५२२८
 पार्थिवेषु न सर्वेषु य इमे तव सैनिकाः । यत् पापं यन्न कल्याणं सर्वं तस्मिन् प्रतिष्ठितं । ५२२९
 न चापि वयमप्यर्थं परित्यागेन कर्हिचित् । कौरवैः शममिच्छामस्तत्र युद्धमनन्तरं । ५२३०
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तच्छ्रुत्वा पार्थिवाः सर्वे वासुदेवस्य भाषितं । अनुव्रजन्तो मुखं राज्ञः समुदैक्षन्त भारत । ५२३१
 युधिष्ठिरस्त्वभिप्रायमभिलक्ष्य महोचितां । योगमाज्ञापयामास भीमार्जुनयमैः सह । ५२३२
 ततः किलकिलाभूतमनीकं पाण्डवस्य ह । आज्ञापिते तदा योगे समद्व्यन्त सैनिकाः । ५२३३
 अवधानां वधं पश्यन् धर्मराजो युधिष्ठिरः । निःश्वसन् भीमसेनञ्च विजयञ्चेदमब्रवीत् । ५२३४
 यदर्थं वनवासस्य प्राप्तं दुःखञ्च यन्मया । सोऽयमस्मानुपैत्येव परोऽनर्थः प्रयत्नतः । ५२३५
 तस्मिन् यत्नः कृतोऽस्माभिः स नो ह्यनः प्रयत्नतः । अकृते तु प्रयत्नेऽस्मानुपावृत्तः कलिर्महान् । ५२३६
 कथं ह्यवधैः सङ्ग्रामस्त्वार्थैः सह भविष्यति । कथं हत्वा गुरुन् दृष्ट्वान् विजयो नो भविष्यति । ५२३७
 तच्छ्रुत्वा धर्मराजस्य सव्यसाची परन्तपः । यदुक्तं वासुदेवेन आवयामास तद्वचः । ५२३८
 उक्तवान् देवकीपुत्रः कुन्त्याश्च विदुरस्य च । वचनं तत्त्वया राजन्निखिलेनावधारितं । ५२३९
 न च तौ वक्ष्यतोऽधर्ममिति मे नैष्ठिकी मतिः । नापि युक्तञ्च कौन्तेय निवर्तितुमद्युध्यतः । ५२४०
 तच्छ्रुत्वा वासुदेवोऽपि सव्यसाचिवचस्तदा । स्मयमानोऽब्रवीद्व्याक्यं पार्थमेवमिति ब्रुवन् । ५२४१
 ततस्ते धृतसङ्कल्पा युद्धाय सहसैनिकाः । पाण्डवेया महाराज तां रात्रिं सुखमावसन् । ५२४२

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि सैन्यनिर्धरणपर्वणि युधिष्ठिरार्जुनसंवादे त्रिपञ्चाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १५३ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ व्युष्टायां वै रज्यन्त्यां हि राजा दुर्योधनस्ततः । व्यभजत्तान्यनीकानि दश चैकञ्च भारत । ५२४३
 नरहस्तिरथाश्वानां सारं मथ्यञ्च फल्गु च । सर्वेष्वेतेष्वनीकेषु सन्दिदेश नराधिपः । ५२४४
 सानुकर्षाः सत्पत्नीराः सवरूपाः सतोमराः । सोपासङ्गाः सशक्तीकाः सनिषङ्गाः सहर्षयः । ५२४५
 सध्वजाः सपताकाश्च सशरासनतोमराः । रज्जुभिश्च विचित्राभिः सपाशाः सपरिस्तराः । ५२४६
 सकचग्रहविचेपाः सतैलगुडवालुकाः । साशीविषघटाः सर्वे ससर्जरसपांशवः । ५२४७
 सघण्टफलकाः सर्वे साथोगुडजलोपलाः । सगूलभिन्दिपालाश्च समधूर्च्छिष्टमुद्गराः । ५२४८
 सकाण्डदण्डकाः सर्वे ससीरविषतोमराः । सगूर्पपिटकाः सर्वे सदात्राङ्कुशतोमराः ॥ ५२४९
 सकीलकवचाः सर्वे वासीट्छादनान्विताः । व्याघ्रवर्मपरोवारा द्वीपिचर्मावृताश्च ते । ५२५०
 सहर्षयः सगृङ्गाश्च सप्रासविविधायुधाः । सकुठाराः सकुहलाः सतैलचौमसर्पिषः । ५२५१
 रुक्मजालप्रतिच्छन्ना नानामणिविभूषिताः । चित्रानीकाः सुवपुषो ज्वलिता इव पावकाः । ५२५२
 तथा कवचिनः शूराः शस्त्रेषु कृतनिश्चयाः । कुलीना हययोनिजाः सारथ्ये विनिवेशिताः । ५२५३